

Lássunk tisztán a Mol-INA ügyben!

A Hernádi Zsolt elleni vesztegetési vádak és a jogsegélykérelmek meg az elfogatóparancsok sokaságának a nyomon követése egyre bonyolultabb feladat. A nagy volumenű, kormányzati döntést igénylő beruházások korrupciójánál, amilyen az INA horvát olajtársaságba történő Mol befektetés is volt, óhatatlanul előkerül a politikai szál is. Ez csak sűrűbbé teszi a homályt.

A Transparency International sem ismeri a pontos tényeket. Azt azonban tudjuk, hogy a büntetőjog eszközeit hogyan kellene bevetni annak érdekében, hogy kiderüljön az igazság. Aki elolvassa ezt a háromoldalas okfejtést, megismerheti és megértheti ezt az egyre bonyolultabb és izgalmasabb ügyet. Megtudhatja azt is, hogy milyen eredménnyel zárulhat a Hernádi Zsolt letartóztatásáért folyó horvát-magyar presztízsharc.

Ne legyen senkinek illúziója. Hernádi Zsoltnak nem esik bántódása. Feltéve, hogy nem hagyja el Magyarországot, mert ha átlépi a határt, és felismerik a rendőrök, azonnal letartóztatják.

Kezdjünk is bele

Turudic bíró Zágrábban, korrupciós vádak alapján elítélte Ivo Sanader korábbi horvát miniszterelnököt. Az egyik vádpont szerint Ivo Sanader több millió euró kenőpénzt fogadott el Hernádi Zsolttól, a Mol vezérigazgatójától. A tízévi elzárással honorált pénzátvétel azért történt, hogy a Mol megszerezze az INA olajipari vállalat tényleges irányítását. Ennyi a - jogi zsargonnal - ítéleti tényállásnak nevezett megállapításokból Magyarországon ismertté vált történések lényege.

A horvátországi bűnüldöző szervek sokat megadnának azért, hogy kihallgathassák Hernádi Zsoltot. Ő meg feltehetően bármit azért, hogy erre ne kerüljön sor. És bár Horvátország EU-tagga válása azt vetítette előre, hogy Hernádi Zsolt előbb-utóbb kénytelen lesz Horvátországba menni, még hozzá nemcsak azért, hogy a dalmát partokon nyaraljon, egyelőre mégsem történt áttörés.

A horvát hatóságok előbb kölcsönös bűnügyi jogsegélykérelmet terjesztettek elő Magyarországra. Ekkor déli szomszédunk még nem volt tagja az Európai Uniónak. Kérték, hogy a magyar társszervek hallgassák ki Hernádi Zsoltot. Ez, figyelemmel arra, hogy Hernádi Zsolt a horvátországi eljárásban vesztegetőként szerepelt, aligha jelenthetett mást, mint a Mol-vezér meggyanúsítására irányuló kérelmet. A Legfőbb Ügyészség azonban a kihallgatás teljesítését nemzetbiztonsági okokra hivatkozva megtagadta. Már itt érdemes megállni. Miféle nemzetbiztonsági aggályai lehettek Magyarországnak az EU-csatlakozásra váró Horvátországgal szemben? Hiszen Magyarország volt a horvát belépés elsősorú támogatója, 2011-ben a magyar EU-elnökség egyik fő törekvése a horvát csatlakozási tárgyalások sikeres lezárása volt. Ha a nemzetbiztonsági aggályok valódiak, akkor minek engedték be a horvátokat az unióba? Vagy a kormány miért nem kérdezte meg az ügyészséget korábban, hiszen ezek szerint az ügyészség tud olyan

MAGYARORSZÁG

---

nemzetbiztonsági kockázatokról, amelyek a horvát csatlakozást gőzerővel támogató kormányunk előtt nem voltak ismertek? Ha meg légből kapottak a nemzetbiztonsági aggályok, akkor az ügyészségünk ködösít.

A következő lépés Turudic bíró már hivatkozott ítélete volt, tavaly novemberben. Ekkor a Transparency International megkérdezte Rétváry Bencét, az igazságügyi tárca államtitkárát, hogy mit tervez a magyar kormány. Megdöbbenésünkre az államtitkár a horvát belpolitikai küzdelmekkel hozta összefüggésbe az elsőfokú ítéletet, és nem látott semmiféle teendőt. Mit is jelent ez? Magyarország egyik kormánytényezője azt állította, hogy egy általunk keményen protezsált EU-tagjelölt országban politikai megrendelésekre születnek bírói ítéletek. Kemény szavak. Főként annak ismeretében, hogy a megtagadott horvát jogsegélykérelem hatására a magyar ügyészség is nyomozásba kezdett a Mol érintettségének vizsgálatára. A nyomozás bűncselekmény gyanújának megállapítása nélkül fejeződött be, úgy, hogy a nyomozás tényleges megállapításai és megszüntetésének okai nem ismerhetők meg.

Az ügy itt kezd érdekessé válni. Az Európai Unió tagállamai ugyanis a büntügyi együttműködés új és hatékony eszközeit kötelesek alkalmazni egymás között. Ennek az a lényege, hogy a hagyományos nemzetközi jogsegélytől eltérően nem a kormányok döntenek el, hogy együttműködnek-e egy másik állam igazságszolgáltatásával. Az ugyanis politikai döntés lenne, ami felülírhatja a szorosan vett jogi megfontolásokat. Például egy kormány még úgy találna dönteni, hogy nem segít az ország nemzeti olajvállalata elleni eljárásban, és nem működik együtt a másik állammal. Az Európai Unió azonban azt is elvárja a tagjaitól, hogy bízzanak meg egymás igazságszolgáltató rendszereiben. Összegezve: mivel Horvátország belépett az EU-ba, kibocsáthatja az úgynevezett európai elfogatóparancsot és azt Magyarország köteles teljesíteni. Kivéve – mert kivétel az mindig van – ha az elfogatóparancsot meg kell tagadni.

Az Unió az európai elfogatóparancs szabályozásakor megengedte, hogy a tagállamok megtagadási okokat határozzanak meg. Például arra az esetre, ha az adott tagállamban az elfogatóparancs alapjául szolgáló bűncselekmény miatt a büntetőeljárást megszüntették. Magyarország élt ezzel a lehetőséggel. Egy 2012. évi törvény elrendeli, hogy Magyarországon meg kell tagadni az európai elfogatóparancsot, ha az alapjául szolgáló bűncselekmény miatt a nyomozást a rendőrség vagy az ügyészség megszüntette.

Hol is tartunk most? A magyar kormány politikai terméknek nevezi a Hernádi Zsolt bűnösségét legalábbis valószínűsítő zágrábi ítéletet. A magyar ügyészség nemzetbiztonsági kockázatot lát a horvát szervekkel történő együttműködésben, de lezavarnak egy nyomozást, amit meg is szüntetnek bűncselekmény hiányában. És ez már elegendő alap arra, hogy ha Horvátország európai elfogatóparancsot ad ki Hernádi Zsolt ellen, Magyarország mossa kezeit: nem adhatjuk át, hiszen itthon az ügyében már megszüntettük a nyomozást.

Azóta Horvátország azt is kérte a Legfőbb Ügyészségtől, ugyan kézbesítenének Hernádi

---

MAGYARORSZÁG

Zsoltnak gyanúsítottá idézést és a minap nemzetközi, ún. Interpol elfogatóparancsot is kiadtak ellene. Ezek azonban nem az európai unió jogon alapulnak, hanem a hagyományos nemzetközi jogon. Az Interpol elfogatóparancsról a kormány dönt, vagyis különösebb nehézség nélkül megtagadhatjuk a teljesítését. A horvát szervek tehát lépésről lépésre haladnak, [állítólag európai elfogatóparancsot is kiadtak Hernádi Zsolt ellen](#). Persze nem kell varázsgömb annak megjósolásához, hogy az ismertett magyar törvény alapján a magyar bíróság azt is meg fogja tagadni.

Hernádi Zsoltnak tehát tényleg a haja szála sem görbülhet?

Hernádi Zsolt itthon ugyan védve érezheti magát, de az európai elfogatóparancsot Horvátországon és Magyarországon kívül a többi 26 tagállamban is kihirdetik. Vagyis bárhova utazik, azzal kell számolnia, hogy elfoghatják. Márpedig egy osztrák sítúra helyett a rendőrségi fogdába kerülni nem a legjobb perspektíva, onnan nézve még a Magyarországon megszüntetett nyomozásnak is más a helyi értéke. Egyelőre tehát Horvátország annyit tud elérni, hogy Hernádi Zsolt nem hagyhatja el Magyarországot. És ha emellett annyira verik majd az unió asztalát, amennyire Navracsics Tibor igazságügy-miniszter a Tobin-ügyben, akkor nagyon kellemetlen percei lehetnek a magyar kormánynak az EU-ban.

Magyarország persze nemcsak a kellemetlenséget kockáztatja

Magyarország aláírta az OECD ún. külföldi hivatalos személyek megvesztegetése elleni küzdelemről szóló egyezményét. Arra vállaltunk kötelezettséget, hogy külföldi hivatalos személy (például egy külföldi miniszterelnök) megvesztegetése esetén Magyarország mindenképpen eljár. Biztosítanunk kell azt is, hogy az ilyen eljárást nem befolyásolja semmiféle oda nem illő körülmény. Az egyezmény az ügyben érintett személyek kiletét is olyan körülménynek tekinti, aminek nem szabad befolyásolnia a korrupció miatt indított eljárást. Tehát olyat nem lehet, hogy Hernádi Zsolt ellen nem járunk el, mert esetleg jó kapcsolatot ápol Orbán Viktor kormányfővel, meg mert a Mol a magyar gazdaság zászlóshajója. Merthogy kétségtelenül az, de ennek az igazságszolgáltatáshoz nincs köze.

Egyébként a kormány által büszkén hirdetett új Btk. drákói szigorral rendeli büntetni a külföldi vesztegetést. Sőt, egy másik törvény alapján, a Mol az általa, illetve az érdekében külföldön elkövetett vesztegetésért akár maga is megbüntethető. Például egy gigantikus pénzbírsággal.

Mindezért az ügyészségtől azt várjuk el, hogy tegyen meg mindent azért, hogy kiderüljön: megvesztegette-e Hernádi Zsolt Horvátország korábbi miniszterelnökét, Ivo Sanadert. Elvárjuk azt is, hogy ha a Mol-INA korrupciós botrányban érintett személyek ellen felhozott vádak megalapozottak, a vesztegetők adjanak számot a bíróság előtt a tetteikről. Ezért az ügyészség bölcsen tenné, ha elárulná, hogy a horvát jogsegélykérelem teljesítése mennyiben veszélyeztette volna Magyarország nemzetbiztonsági érdekeit, és sürgősen újragondolná a Mol horvátországi ténykedését vizsgáló nyomozás megszüntetését.

Budapest, 2013. október. 1.

